TRAGOM MIJE MIRKOVIĆA ZAVRŠEN DVODNEVNI ZNANSTVENI SKUP KOJIM SE OBILJEŽAVA 125 GODINA OD ROĐENJA VELIKANA

OD SUESKOG KANALA DO SOMATSKIH FRAZEMA

Vanesa BEGIĆ

Na skupu je uviđeno kako su mnoge teme koje su danas u interesu provedbe regionalne ekonomske politike Hrvatske, kao što su regionalne nejednakosti i potencijali, pitanja gospodarske strukture, prometno povezivanje, lokacijski faktori, odnos grada i okruženja, učinci rasta te planiranje razvoja, bile također značajno zastupljene u radovima Mate Balota - Mije Mirkovića

Rocco Vlačić u ulozi mladog Mate Balote

OSOBNA ARHIVA

Znanstveni skup "Susreti na dragom kamenu" sa temom "Tragom Mije Mirkovića – Od uzroka ekonomskog zaostajanja do integracije u suvremeno društvo" održan je u Puli na Fakultetu ekonomije i turizma koja nosi ime toga znanstvenika znanstvenim skupom, a završen programom posvećenim 125. obljetnici rođenja Mije Mirkovića na datum njegova rođenja u Raklju.

Tijekom skupa na Fakultetu ekonomije i turizma održana su raznolika izlaganja koja su se odnosila na razne tematske i interesne sfere djelovanja Balote/Mirkovića.

Detaljnija analiza svih radova Mije Mirkovića u kontekstu uloge vrijednosti u razvojnim procesima ostaje predmet interesa autora u budućim istraživanjima ove teme, smatraju Sabina Lacmanović i Sanja Blažević Burić s pulskog FET-a.

Aktualne tematike

- Hrvatski sociolog i ekonomist Mijo Mirković je u svojim djelima istraživao ekonomske aspekte društvene stratifikacije, navodi mr. sc. Zrinka Golemac s Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku, ističe prof. dr. sc. Ines Kersan Škabić, dodavši kako se "Mijo Mirković bavio različitim temama ekonomskog razvoja, a između ostalog, bavio se pitanjem veličine i strukture trgovine; obuhvatom, vrstama i granicama trgovinske politike u svojim djelima pisanim 1930-ih godina prošlog stoljeća".

- Aktualne teme koje su danas u interesu provedbe regionalne ekonomske politike Hrvatske, kao što su regionalne nejednakosti i potencijali, pitanja gospodarske strukture, prometno povezivanje, lokacijski faktori, odnos grada i okruženja, učinci rasta te planiranje razvoja, bile su također značajno zastupljene u radovima Mije Mirkovića, smatra Lela Tijanić s pulskoga FET-a, a prof. dr. sc. Kristina Afrić Rakitovac daje osvrt na Mirkovićeva djela u kojima obrađuje ulogu i važnosti industrijske politike u razvoju gospodarstva.

U radu Zlate Živaković Kerže s Hrvatskog instituta za povijest te Marije Benić Penava sa Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli se analizira privredni razvoj Slavonije i Baranje tijekom 1960-ih i 1970-ih godina temeljem Mirkovićeve teorije ekonomske historije.

Brojne se teme odnose na turizam, poput ona Branka Bogunovića koji se osvrnuo na utjecaj razvoja turizma na održivost i gospodarsku strukturu Istarske županije u 21. stoljeću, a Aljoša Vitasović na pozicioniranje Općine Marčana kao turističke destinacije. Ovi znanstvenici dolaze s pulskog FET-a. Robert Zenzerović, također s FET-a govorio je o računovodstvu kroz povijest - od glinenih ploča do umjetne inteligencije.

- Otvaranje Sueskog kanala 1869. godine donosi intenzivnije trgovačke i prometne tokove te uvjetuje razvoj i gradnju novih te proširenje postojećih luka i pristaništa u sjevernojadranskom prostoru. Više nego drugi krajevi Jadrana, Istra, kao trokutno područje između važnih središta Trsta, Pule i Rijeke biva uvučena u promet velike Austrougarske monarhije. Upravo razvojem i gradnjom sjevernojadranskih luka u drugoj polovici 19. stoljeća započinje komercijalno iskorištavanje kamena na rakljanskom području, navodi dipl. inženjer arhitekture Anton Percan govoreći o povezanosti Sueskog kanala i razvoja Raklja.

Gospodarstvo Istre u vihoru Prvog svjetskog rata (uoči odlaska evakuiraca) u djelima Mije Mirkovića bila je tema izlaganja dr. sc. Alide Perkov, a Aljoša Vitasović osvrnuo se na valorizaciju uvale Blaz kao turističke destinacije. Prof. dr. sc. Lina Pliško s Filozofskog fakulteta u radu konceptno analizira frazeme sa somatskom sastavnicom ruka zabilježene u Frazeološkom rječniku Raklja, diplomskom radu Romane Percan (obranjenom 2017.). "Somatski frazemi čine jednu od najbrojnijih skupina frazema u mnogim jezicima, pa je tako i u govoru Raklja. Ruke su čovjekov nužni 'alat' u svim vrstama djelatnosti. One kao važan dio ljudskoga tijela imaju veoma razvijenu simboliku koja utječe na značenje frazema. Ruka može simbolizirati darežljivost (dati dobru ruku), sigurnost (biti u dobrih rukah), pomirenje (dati ruku), uspjeh (gre od ruke), oslonac (desna ruka), pružanje pomoći (dati jenu ruku), njima izražavamo sposobnost, vještinu (imati zlatne ruke), jamstvo (staviti ruke u oganj), vrijedna žena (ženska ruka)…".

> Somatski frazemi čine jednu od najbrojnijih skupina frazema u mnogim jezicima, pa je tako i u govoru Raklja
>
> Prof. dr. sc. Lina Pliško

Osluhni zavičaj

Zanimljivo je i izlaganje Romane Percan, Martine Valić i Nataše Teković-Jalšovec iz OŠ Vladimira Nazora Krnica koje su predstavile projekt zavičajne nastave "Osluhni zavičaj - zove te pramaliće". Percan je objasnila zašto škola nosi ime Vladimira Nazora, koji je preminuo kada je škola izgrađena, ali i činjenicu da uvelike njeguju baštinu Mate Balote kroz interdisciplinarne sadržaje. Snježana Pejović Petraček i Luka Tidić iz Sveučilišne knjižnice u Puli govorili su o spomen-sobi Mije Mirkovića-Mate Balote u Sveučilišnoj knjižnici u Puli, a Matteo Legović i Katarina Bratulić, alumni UNIPU-a, o modelima suvremene revalorizacije stvaralaštva istarskog akademika. Stevan Mačković iz povijesnog arhiva u Subotici govorio je o Mirkovićevom djelovanju u Subotici.

U Raklju je organiziran i posjet Balotinoj rodnoj kući uz prigodan kulturno-umjetnički program. Učenici i učitelji Osnovne škole Vladimira Nazora Krnica desetljećima svakoga rujna organiziraju projekt "Osluhni zavičaj – zove te pramaliće" te "žive" Balotino književno djelo na stazama Dragog kamena i Tijesne zemlje, polazeći od interdisciplinarnog pristupa Balotinu životu i djelu utemeljenog u poznatoj specijalnoj didaktici o zavičajnoj nastavi Tone Peruška "Materinski jezik u osnovnoj školi". Danas se navedeni školski projekt provodi kao dio programa "Institucionalizacija zavičajne nastave" pod okriljem Istarske županije.

U ulozi Balote, s balkona palače Loredan, mnoštvu se obratio učenik Rocco Vlačić, kazujući pjesmu "Dragi kamen" i zaželivši dobrodošlicu učenicima i profesorima Osnovne škole Tone Peruško iz Pule, Srednje škole Mate Balote iz Poreča, Ekonomske škole Pula, Osnovne škole Divšići, profesorima i studentima Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, odnosno Filozofskog fakulteta te Ekonomskog fakulteta dr. Mijo Mirković, članovima KUD-a "Mate Balota" Rakalj, predstavnicima Općine Marčana te posebnim gostima Raklja, Balotinim unucima Nadi Mirković i Saši Mirkoviću.

> U Raklju je organiziran i posjet Balotinoj rodnoj kući uz prigodan kulturno-umjetnički program. Učenici i učitelji Osnovne škole Vladimira Nazora Krnica desetljećima svakoga rujna organiziraju projekt "Osluhni zavičaj – zove te pramaliće" te "žive" Balotino književno djelo na stazama Dragog kamena i Tijesne zemlje, polazeći od interdisciplinarnog pristupa Balotinu životu i djelu utemeljenog u poznatoj specijalnoj didaktici o zavičajnoj nastavi Tone Peruška "Materinski jezik u osnovnoj školi". Danas se navedeni školski projekt provodi kao dio programa "Institucionalizacija zavičajne nastave" pod okriljem Istarske županije.

Uz stare napjeve

S današnjim "Balotom" na čelu, uz vijuganje starog napjeva "Spod mi Raklja sela" u izvedbi pjevača KUD-a "Mate Balota" Ljiljane Miloš, Cvjetka Brgića i Klaudija Knapića; uz zvukove roženica na kojima su svirali Tea Percan i Nikola Lučić-Jozak, uskom je stazom krenula svečana povorka sudionika. Povorka se dotakla Loredanove palače, uz Tudorove, Cesare, Videlanove, Markove, Kapelicu prema Gašpićovima i na kraju zaputila prema Balotinoj rodnoj kući. Svratili su i u dvorište kuće Ive Gašpića, gdje je posljednji potomak ove kuće Anton Percan primio današnje posjetioce Raklja.

Školski pjevački zbor iz Krnice s voditeljicom Sonjom Milović izveo je čuveni napjev Ivana Matetića Ronjgova "Ča je more" a radionice su na skupu vodile Helena Dabo, Elena Vitasović, Martina Valić, Dolores Bulešić, Gordana Antunović, Marija Škabić, Iva Percan-Braković i Sonja Milović iz krničke škole te Vedrana Štefančić i Mirjana Bakić iz škole Tone Peruško.

> Istra, kao područje na spojištu središta Trsta, Pule i Rijeke bivala je uvučena u promet velike Austrougarske monarhije razvojem i gradnjom luka
>
> Arhitekt Anton Percan

Sanja Holjevac govori na znanstvenom skupu

NEPRESUŠAN IZVOR

održana su raznolika izlaganja koja su se odnosila na razne tematske i interesne sfere djelovanja Balote/Mirkovića

DUŠKO MARUŠIĆ CICI

Studenti, stručnjaci i mnogi drugi su prisustvovali skupu

OSOBNA ARHIVA

Novinarska grupa iz OŠ Krnica s balotinom unukom Nadom Mirković

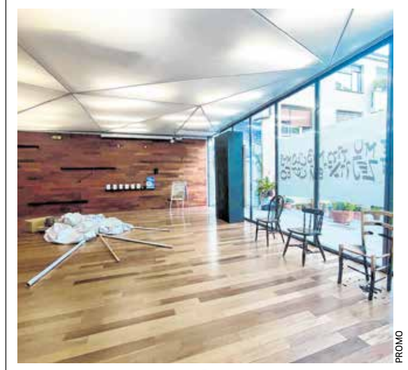
"ZLATNA LUBENICA 7.0"

MLADI UMJETNICI U LAPIDARIJU

Natječaj otvoren za hrvatske interdisciplinarne i novomedijske umjetnike i umjetničke kolektive

Između moderne i kamene plastike

PROMO

Rad pobjednika Branimira Štivića (lijevo) i Tina Andonovskog

Izložba "Zlatna lubenica 7.0" udruge Metamedij otvorena je u novigradskom Muzeju Lapidarium. Na izložbi su predstavljeni radovi finalista istoimenog natječaja za mlade umjetnike Nikoline Krstičević, Josipe i Marija Stojanović, Davida Wilhelma, Josipe Škrapić, Tina Andonovskog, Mihaele Podboj i pobjednika Branimira Štivića. "Zlatna lubenica 7.0" premijeru je imala na ovogodišnjem, 25. festivalu Media Mediterranea u Puli, a u Novigradu gostuje u sklopu razmjene programa članica Mi plus platforme. "Zlatna lubenica" je natječaj za mlade umjetnike, umjetnice i umjetničke kolektive iz Hrvatske koji se bave interdisciplinarnim i novomedijskim umjetničkim praksama. Osim radova finalista i pobjednika izložba nudi i presjek stvaranja vizualnog identiteta Udruge Metamedij kroz plakate, letke i publikacije.

- Meni je izuzetno drago što u ovom Muzeju, svaki put kada postavimo ovakvu izložbu, imamo zapravo dijalog između 21. i 8. stoljeća. Svaki novi postav i novi umjetnik donosi drugačiji pogled na naš Muzej, pa se iznova iznenadim da u ovih naših sto kvadrata stane toliko toga, a da jedan drugog ne smetaju, kazala je ravnateljica Muzeja Jerica Ziherl.

- Na ovogodišnji natječaj stiglo je čak 45 prijava, a budući da svake godine dobivamo sve više prijava možemo ustvrditi da ovaj natječaj dobiva na popularnosti. Bilo nam je jako teško odabrati samo pet radova što nam je prethodnih godina bio limit, pa smo se zbog velikog broja odličnih prijava odlučili za njih sedam, rekla je Marijeta Bradić koja u Metamediju vodi ovaj projekt.

Branimir Štivić je kazao da mu je drago što je njegov rad zaživio jer se jedino izlaganjem on može razvijati.

- Priča oko ovog rada duga je tri godine, a počela je s mojim diplomskim. Radi se o nekoj vrsti tehnološke mješine ili instrumenta koji s ljudskim dahom proizvodi zvuk. U njemu je tehnologija samo alat koji proširuje naša pluća, kazao je Štivić.

Mihaela Podboj je zahvalila organizatorima na pozivu te je napomenula kako je njen rad raden u punch-needle tehnici, a prezentira lik čovjeka koji se zrcali u vodi i sam sebe promatra. "Na platnu je 140 kvadratića i svaki od njih je na sebi imao ledenu kocku čaja ili kave pa su se toplijenjem sve boje pomiješale i probile sve te kadrove i granice. Sve se to s vremenom blijedi i uništava se pa je procesualnost veliki dio rada", kazala je Podboj.

Josipa Škrapić je pojasnila kako se njen rad sastoji od video triptiha i tumulusa od morske trave. Video triptih je posvećen njenom ritualnom vraćanju u mikro lokaciju kampa Medulin, kojem se vraća od rođenja, jer je tamo prohodala, proplivala i provela bitne godine svog života. (M. Ra.)